

utfärdad den 10 juni 1976.

Enligt riksdagen beslut¹ föreskrives, att 1 kap. 2 och 3 §§, 2 kap. 1 §, 3 kap. 3 §, 4 kap. 5—7 §§ samt 5 kap. 2 § lagen (1974: 371) om rättegången i arbetstvister skall ha nedan angivna lydelse.

1 kap.**2 §** Denna lag tillämpas ej på

1. mål som enligt lag får upptagas endast av viss tingsrätt eller som skall handläggas av tingsrätt i annan sammansättning än som anges i rättegångsbalken eller i lagen (1974: 8) om rättegången i tvistemål om mindre värden,

2. mål som skall handläggas av tingsrätt med tillämpning av konkurslagen (1921: 225) eller ackordslagen (1970: 847),

3. mål om skadestånd i anledning av brott, om talan föres i samband med åtal för brottet,

4. mål om ersättning för yrkesskada, när tvisten ej rör kollektivavtals rätta innebörd.

Lagen skall ej heller tillämpas på mål som rör arbetstagare med statligt reglerad anställning eller anställning hos riksdagen eller allmän försäkringskassa, när tvisten gäller

1. fråga som rör tillsättning av tjänst utan att enbart avse tvist om kollektivavtal,

2. tjänstgöringsskyldighet enligt 5 kap. lagen (1976: 600) om offentlig anställning.

Innehåller lag eller med stöd av lag meddelad författning särskild föreskrift om att talan mot offentlig arbetsgivares beslut skall föras genom besvär, gäller den föreskriften.

3 § Tvist som skall handläggas enligt denna lag får i stället genom avtal hänskjutas till avgörande av skiljemän. Detta gäller dock ej fall som avses i 31 § första eller tredje stycket lagen (1976: 580) om medbestämmande i arbetslivet. Ej heller får i tvist rörande föreningsrätt göras gällande avtal, som före tvistens uppkomst träffats om att tvisten skall avgöras av skiljemän utan förbehåll om rätt för parterna att klandra skiljedomen.

2 kap.

1 § Arbetsdomstolen skall som första domstol upptaga och avgöra tvist om kollektivavtal och annan arbetstvist, som avses i lagen (1976: 580) om medbestämmande i arbetslivet, samt arbetstvister i övrigt mel-

lan arbetsgivare eller arbetsgivarorganisation, å ena sidan, och arbetstagarorganisation eller medlem i sådan organisation, å andra sidan.

Att arbetsdomstolen även i annat fall än som avses i första stycket prövar arbetstvist som första domstol, därom finns särskilda bestämmelser.

Gemensamt med arbetstvist enligt första eller andra stycket får handläggas även annan arbetstvist mellan samma eller olika parter, om domstolen med hänsyn till utredningen och övriga omständigheter finner sådan handläggning lämplig. När skäl därtill föreligger, kan domstolen åter särskilja målen.

3 kap.

3 §² Av övriga tolv ledamöter utses

fyra efter förslag av Svenska arbetsgivareföreningen,
en efter förslag av Svenska kommunförbundet och Landstingsförbundet,

en såsom representant för staten som arbetsgivare,
fyra efter förslag av Landsorganisationen i Sverige,
två efter förslag av Tjänstemännens centralorganisation.

Vad i första stycket sägs om utseende av ledamot äger motsvarande tillämpning på utseende av ersättare för sådan ledamot. Av ersättarna för de ledamöter som utses efter förslag av Tjänstemännens centralorganisation skall dock två utses efter förslag av Centralorganisationen SACO/SR.

Förslag till ledamöter och ersättare skall upptaga minst dubbelt så många personer som de som skall utses med ledning av förslaget. Har sådant förslag ej avgetts, förordnar regeringen ändå ledamöter och ersättare till föreskrivet antal.

4 kap.

5 § I tvist om kollektivavtal kan organisation, som slutit avtalet, väcka och utföra talan vid arbetsdomstolen för den som är eller har varit medlem i organisationen. I annan arbetstvist kan arbetsgivar- eller arbetstagarorganisation som avses i 6 § lagen (1976: 580) om medbestämmande i arbetslivet väcka och utföra talan vid arbetsdomstolen för medlem i organisationen. Den som är eller har varit medlem i sådan organisation har rätt att själv väcka och utföra talan, om han visar att organisationen undandragit sig att tala på hans vägnar. Vad som finns föreskrivet om part beträffande jävsförhållande, personlig inställelse, hörande under sanningsförsäkran och andra frågor som rör bevisningen skall även gälla den för vilken organisationen för talan.

Vill någon föra talan vid arbetsdomstolen mot medlem eller förutvarande medlem i organisation som avses i första stycket, skall i motsvarande fall som anges där även organisationen instämmas. Organisationen kan därvid svara på medpartens vägnar, om denne ej själv utför sin talan.

² Senaste lydelse 1974: 1092.

Vad som i denna paragraf sägs om organisation gäller även om sammanslutning av flera sådana organisationer. Med medlem avses därvid såväl de anslutna organisationerna som deras medlemmar.

6 § Talan, som ej innefattar yrkande att motparten skall förpliktas att fullgöra eller underlåta något, skall avvisas om det ej är av avsevärd betydelse för käranden eller den för vilken organisation för talan att sådan fastställsetalan prövas.

7 §³ Talan får ej upptagas till prövning av arbetsdomstolen förrän förhandling, som kan påkallas enligt lagen (1976: 580) om medbestämmande i arbetslivet eller som anges i kollektivavtal, har ägt rum rörande tvistefrågan.

Första stycket gäller icke talan enligt 31 § första eller tredje stycket lagen (1976: 580) om medbestämmande i arbetslivet och ej heller tvist huruvida stridsåtgärd vidtagits i strid mot lag eller kollektivavtal eller tvist om påföljd för sådan åtgärd. Har i fall som avses i 43 § lagen (1976: 580) om medbestämmande i arbetslivet överläggningsskyldighet ej fullgjorts, får arbetsdomstolen dock ej pröva tvisten förrän så skett.

Utan hinder av första och andra styckena får talan upptagas till prövning, om i målet framställs yrkande om förordnande för tiden intill dess lagakraftgående dom eller beslut föreligger i målet. Sedan sådant yrkande prövats, skall målet förklaras vilande i avbidan på att förhandling eller överläggning rörande tvistefrågan enligt första eller andra stycket slutförts. Innan sådan förhandling eller överläggning slutförts får målet icke slutligt prövas.

Har förhandling eller överläggning som avses i första eller andra stycket ej ägt rum, får talan ändå upptagas till prövning, om mot förhandlingen eller överläggningen förelegat hinder, som icke berott av käranden.

5 kap.

2 § I mål som handlägges enligt denna lag kan förordnas att vardera parten skall bära sin rättegångskostnad, om den part som förlorat målet hade skäligen anledning att få tvisten prövad. Innehåller annan lag än rättegångsbalken bestämmelse som avviker från vad nu sagts, tillämpas dock den bestämmelsen.

Kostnad för sådan förhandling eller överläggning som avses i 4 kap. 7 § och grundas på lagen (1976: 580) om medbestämmande i arbetslivet eller på kollektivavtal ersättes ej som rättegångskostnad.

Skyldighet för flera medparter att ersätta rättegångskostnad i mål, som upptagits av arbetsdomstolen som första domstol, skall fördelas mellan dem efter vad som är skäligt med hänsyn till deras förhållande till saken och rättegången.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1977.

1 kap. 2 § andra stycket i dess äldre lydelse skall tills vidare tillämpas

³ Senaste lydelse 1974: 1012.

på mål som där sägs, när tvisten rör fråga som får regleras i avtal men är reglerad i annan författning än lag.

Avser tvist omständighet som inträffat före lagens ikraftträdande, tillämpas 4 kap. 7 § första stycket i dess äldre lydelse. Har överläggning som där sägs icke ägt rum före ikraftträdandet, skall i stället tillämpas vad som i den nya lagen är föreskrivet om förhandling.

På regeringens vägnar

INGEMUND BENGTTSSON

Åke Bouvin
(Arbetsmarknadsdepartementet)

